

تهیه نقشه کاربری اراضی تالاب میقان با استفاده از روش طبقه بندی نظارت شده و فازی ۲۰۱۳

زهرا علی بخشی*

zahralibakhshi@gmail.com

مروضیه علی خواه اصل^۱

محمد رضوانی^۲

چکیده

آشکار ساختن تغییرات یکی از نیازهای اساسی در مدیریت و ارزیابی منابع طبیعی است. بنابراین نقشه تغییرات کاربری را که نتیجه فرآیند آشکارسازی تغییرات می‌باشد، می‌توان براساس تصاویر سنجش از دور تهیه کرد. لازم به ذکر است که روش‌های متفاوت و گوناگونی برای آشکارسازی تغییرات و تحولات کاربری‌ها ارایه شده است. هدف از انجام این تحقیق، مقایسه‌ی دو روش طبقه بندی نظارت شده و فازی جهت استخراج نقشه کاربری اراضی تالاب میقان با استفاده از تصویر ماهواره‌ای سنجنده OLI است.

در این تحقیق تغییرات، تحولات کاربری و پوشش اراضی تالاب میقان با استفاده از تصاویر سنجنده OLI ماهواره لندست مربوط به سال ۲۰۱۳ اخذ شد؛ سپس تصویر یاد شده با استفاده از الگوریتم‌های مناسب از لحاظ هندسی و رادیومتریک تصحیح شدند؛ آنگاه نمونه‌های آموزشی به صورت طبقه بندی فازی و نظارت شده در پنج کلاس کاربری ایجاد شدند.

پس از اعمال طبقه بندی نظارت شده و فازی بر روی تصویر ماهواره‌ای OLI نقشه کاربری اراضی تهیه گردید سپس دقت طبقه بندی‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت برای انجام این کار مشخصات آماری دقت تولید کننده و دقت استفاده کننده برای هر کدام از کلاس‌ها تعیین گردید و در نهایت با استفاده از دقت کلی، دقت نقشه‌های حاصل از طبقه بندی نظارت شده و فازی مشخص شد. نتایج حاصل از ارزیابی دقت این دو روش با استفاده از تعیین دقت کلی، نشان داده است که طبقه بندی نظارت شده با دقت کلی ۸۴/۹۱ و ضریب کاپا ۷۸۶۱/۰ نسبت به طبقه بندی فازی با دقت کلی ۸۳/۴۹ و ضریب کاپا ۰/۷۶۶۷ از دقت بیشتری برخوردار است.

کلمات کلیدی: کاربری اراضی، روش نظارت شده و فازی، تالاب میقان.

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ارزیابی و آمیش سرمیمین، دانشگاه پیام نور، تهران* (مسئول مکاتبات).

۲- استادیار، گروه منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه پیام نور، تهران.

مقدمه

همکاران، نقشه کاربری اراضی مناطقی از استان همدان را با استفاده از روش فازی تهیه نمودند و نتیجه گیری نمودند که این روش قابلیت تهیه نقشه پوشش اراضی و الگوی کشت با صحت بالا دارا می باشد^(۵). یوسفی و همکاران (۱۳۹۰)، نقشه کاربری اراضی شهرستان نور را با استفاده از روش‌های مختلف تهیه نمودند و نتیجه گیری کردند که روش طبقه‌بندی ماشین بردار پشتیبان نسبت به روش‌های دیگر دقیق‌تر بالاتری دارد^(۶).

سیتو^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۲، نقشه کاربری‌های اراضی قسمت جنوبی کشور چین را با استفاده از تصاویر لندست TM و با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای چند زمانه تغییرات کاربری را بررسی نمود^(۷). آیانا و کوزیتساکولچای^۳ در سال ۲۰۱۲ از تکنیک سنجش از دور و مدل مارکو^۴ برای بررسی تغییرات کاربری اراضی استفاده نمودند و نتیجه گیری کردند که ترکیب این دو، در تشخیص دقیق میزان تغییر کاربری اراضی مفید می باشد^(۸). جمع‌بندی پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که تصاویر سنجش از دور از قابلیت بالایی برای استخراج نقشه‌های کاربری اراضی برخوردار بوده و در سراسر جهان توسط محققین برای ارزیابی کاربری و پوشش اراضی به کار گرفته می‌شود لذا در این تحقیق، از تکنیک فازی و نظارت شده در سنجش از دور به منظور تهیه نقشه کاربری اراضی استفاده گردید. هدف از انجام این تحقیق، مقایسه‌ی دو روش طبقه‌بندی نظارت شده و فازی جهت استخراج نقشه کاربری اراضی تالاب میقان با استفاده از تصویر ماهواره‌ای سنجنده OLI^۵ است.

کاربری اراضی، توصیف نوع بهره برداری انسان از یک قطعه زمین می باشد که از دیرباز به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت منابع مد نظر قرار گرفته است. سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی از جمله تکنولوژی‌های مورد استفاده در این امر می باشدند. سنجش از دور^۱ عبارت است از: اندازه گیری خصوصیات پدیده‌های سطح زمین با استفاده از داده‌هایی که از راه دور توسط هوایپیما و ماهواره کسب می‌شوند^(۱). یکی از منابع اطلاعات که به طور مؤثر و مفید قابل کاربرد در شناسایی پوشش‌های اراضی می باشد، سنجش از دور می باشد. بنابراین به کار گیری تصاویر ماهواره‌ای و پردازش رقومی آن‌ها با الگوریتم‌های مناسب موجب می‌شود ضمن به حداقل رساندن خطای انسانی جزیبات پدیده‌هایی را که چشم انسان قادر به تمایز آن‌ها نیست، شناسایی و تفکیک شوند. به نظر می‌رسد با استفاده از این تصاویر و تکنیک‌های طبقه‌بندی آن‌ها، می‌توان اراضی را که دارای شباهت سطحی و بازتاب مشابه هستند در یک طبقه قرار داد و شرط اول که همان گروه بندی اراضی مشابه است را فراهم آورد^(۲).

طبقه‌بندی تصاویر ماهواره‌ای فرآیند پیچیده‌ای است که ممکن است توسط بسیاری از فاکتورها تحت تأثیر قرار گیرد محققان در راستای توسعه‌ی روش‌ها و تکنیک‌های پیشرفته طبقه‌بندی جهت بهبود دقت طبقه‌بندی تلاش‌های وسیع و گسترده‌ای را انجام داده‌اند که از جمله این روش‌ها می‌توان به شبکه عصبی مصنوعی، منطق فازی و سیستم‌های هوشمند اشاره کرد^(۳). از جمله تحقیقاتی که در رابطه با تهیه نقشه کاربری اراضی با استفاده از تکنیک سنجش از دور انجام پذیرفته است، می‌توان به فیضی زاده و همکاران (۱۳۸۶)، استخراج کاربری‌های اراضی شهرستان ملکان با استفاده از تصاویر ETM+ لندست ۷ و با استفاده از الگوریتم طبقه‌بندی حداکثر احتمال انجام گرفت اشاره کرد^(۴). سفیانیان و

۲ - Seto

۳ - Ayana& Kositsakulchai

۴ - Markove

۵- Operational Land Imager

۱- Remote sensing

روش بررسی

در این تحقیق از تصاویر ماهواره‌ای سنجنده OLI در تاریخ ۱۸/۶/۱۳، و نرم افزارهای ۹,۲ و ERDAS imagin استفاده شده است.

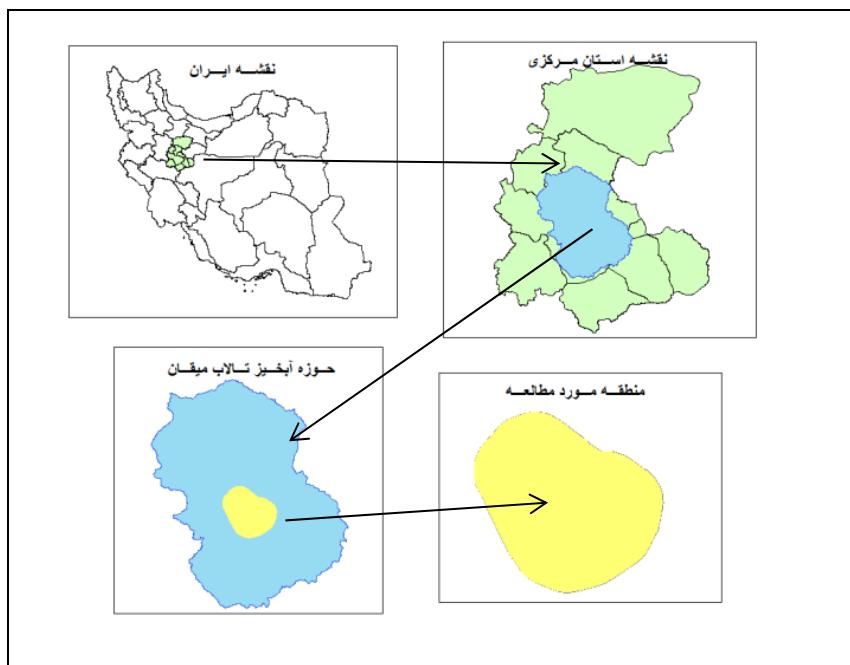
جدول ۱- مشخصات باندهای تصویر ماهواره‌ای OLI لندست ۸

باند طیفی	طول موج (میکرومتر)	قدرت تفکیک (متر)
باند ۱- Coastal/Aerosol	۴۵۳/۰-۴۳۳/۰	۳۰
باند ۲- آبی	۵۱۵/۰-۴۵۰/۰	۳۰
باند ۳- سبز	۰/۵۲۵ - ۰/۶۰۰	۳۰
باند ۴- قرمز	۰/۶۳۰ - ۰/۶۸۰	۳۰
باند ۵- مادون قرمز نزدیک	۰/۸۴۵ - ۰/۸۸۵	۳۰
باند ۶- مادون قرمز طول موج کوتاه	۱/۵۶۰ - ۱/۶۶۰	۳۰
باند ۷- مادون قرمز طول موج کوتاه	۳۰۰/۲-۱۰۰/۲	۳۰
باند ۸- Panchromatic	۰/۵۰۰ - ۰/۶۸۰	۱۵
باند ۹- Cirrus	۳۹۰/۱-۳۶۰/۱	۳۰

معرفی منطقه مورد مطالعه

دارای مساحت ۳۸۶۵۰/۲۴ هکتار بوده و در موقعیت "۱۰/۰۰" ۳۸° طول جغرافیایی و "۰۰/۵۰" ۵۰° عرض جغرافیایی قرار گرفته است بررسی شد (شکل ۱).

حوزه آبخیز تالاب میقان با وسعت ۴۹۶۶۱/۷۵ هکتار در شمال شرقی استان مرکزی در مختصات جغرافیایی "۵۶/۰۵" $۴۰^{\circ} ۴۹^{\circ}$ طول شرقی و "۱۹/۵" $۳۴^{\circ} ۳۷^{\circ}$ عرض شمالی قرار گرفته است. در این تحقیق یکی از زیرحوزه‌ها که

شکل ۱- موقعیت زیرحوزه مورد مطالعه در حوزه آبخیز تالاب میقان

نzedیکترین همسایه با RMSE=۰/۷ این عملیات انجام گرفت. پس از اعمال تصحیح هندسی بر روی تصاویر، ترکیب باندی در باندهای ۲ تا ۷ به جز باند ۱، ۸ و ۹ تصویر OLI لندست ۸ انجام شد.

طبقه بندي تصاوير ماهاواره‌اي: طبقه بندي تصاوير ماهاواره‌اي به منظور نسبت دادن ارزش‌های رقومی موجود در تصویر به گروههایی با مشخصه‌های همگن، با هدف متمايز کردن اشیا یا پدیده‌های مختلف از يكديگر به کار می‌رود (۱۲). به جداسازی مجموعه‌های طيفی مشابه و تقسيم بندي طبقاتی آن‌ها که دارای رفتار طيفی يكسانی باشد، طبقه بندي اطلاعات ماهاواره‌اي گفته می‌شود به عبارتی طبقه بندي پيكسل‌های تشکيل دهنده تصاوير، اختصاص دادن یا معرفی کردن هر يك از پيكسل‌ها به كلاس یا پدیده خاصی را، طبقه بندي اطلاعات ماهاواره‌اي گويند (۱۳). طبقه بندي تصاوير ماهاواره‌اي به شكل نظارت شده و نظارت نشده انجام می‌گيرد. در مطالعه حاضر با برسی ميداني و برداشت نقاط GPS و با توجه به پراكنش، نمونه‌های تعليمی با کاربری‌ها از لحاظ پوشش و کاربری اراضی در محدوده تالاب میقان پنج كلاس کاربری

مرحله پيش پردازش تصاوير ماهاواره‌اي: پس از آماده کردن تصاوير ماهاواره‌اي منطقه، در مرحله پيش پردازش روی تصاوير ماهاواره‌اي اصلاحات راديومتریک، اعمال شد. هدف اصلی این مرحله رفع خطاهای سیستماتیک و غیرسیستماتیک موجود در تصاویر خام و افزایش صحت و قابلیت دسته بندي اطلاعات رقومی مختلف است. در فرآيند پيش پردازش تصاوير ماهاواره‌اي، قبل از شناخت و استخراج اطلاعات، حذف هرگونه آثار جوي از ضروريات برای آماده‌سازی دو یا چند تصویر ماهاواره‌اي به منظور مقایسه آشکارسازی تغييرات، تصحیح هندسی تصاویر ضروري است (۹). اثرات خطای تطبیق‌سازی تصحیح هندسی به صورت پيكسل به پيكسل به کارگرفته می‌شود. اگر خطای تطبیق‌سازی بزرگتر از يك پيكسل باشد، ممکن است اشتباهات فاحشی حاصل آيد (۱۰)، رایج ترین روش غير پارامتری انجام تطابق هندسی استفاده از نقاط کنترل زمینی می‌باشد (۱۱). برای انجام عملیات زمین مرجع، ۲۵ نقطه کنترل در منطقه مورد مطالعه مشخص گردید و در تصاویر منتظر علامت زده شد، سپس با نمونه برداری مجدد و روش

تا توزیع نمونه‌ها نرمال باشد. بعد از طبقه‌بندی تصویر سال ۲۰۱۳، نقشه‌های رستری استخراج شده برای تولید نقشه نهایی تغییرات، برداری شدند.

به این شرح انتخاب شد : زراعت آبی، زراعت دیم، مرتع، تالاب، شوره زار با همپوشانی نقاط تعليمی و ایجاد تصاویر کاذب رنگی مختلف سعی گردید در انتخاب نمونه‌های آموزشی پراکندگی مناطق برداشت نمونه در همه تصویر رعایت شود

جدول ۲- تعداد نقاط شاهد و تعليمی برای هر کاربری

کاربری	تعداد نقاط تعليمی	تعداد نقاط شاهد
زراعت آبی	۷۸	۷۸
زراعت دیم	۶۴	۶۴
مرتع	۲۸	۲۸
تالاب	۱۸	۱۸
اراضی باز	۱۴	۱۴

نشان می‌دهد. این تکنیک در سنجش از دور، به منظور کمک به طبقه‌بندی داده‌هایی که دقیقاً به یک طبقه تعلق ندارند به کار برده می‌شود. این طبقه‌بندی با استفاده از یک تابع عضویت عمل می‌نماید و مقدار یک پیکسل با توجه به این که به یک کلاس نزدیک تر از کلاس دیگر است تعیین می‌شود (۱۵). در این طبقه‌بندی، همانند طبقه‌بندی نظارت شده نمونه‌های تعليمی مورد استفاده قرار می‌گیرد اما بزرگترین تفاوت آن با روش نظارت شده آن است که قادر است اطلاعات را از کلاس‌های مختلفی که در پیکسل‌های مخلوط یافت می‌شوند به دست آورد و علاوه بر آن، در طبقه‌بندی فازی مکان‌های تعليمی نبایستی پیکسل‌های کاملاً مشابه داشته باشند (۱۶). در نرم افزار ERDAS این طبقه‌بندی با محاسبه میانگین وزنی عکس فاصله همه کلاس‌های پیکسل‌های موجود، در پنجره محاسباتی یک لایه طبقه‌بندی منفرد ایجاد می‌کند (۱۷).

ارزیابی صحت طبقه‌بندی: پس از اعمال طبقه‌بندی نظارت شده و فازی اقدام به ارزیابی دقت طبقه‌بندی شد. برای انجام

طبقه‌بندی نظارت شده: در طبقه‌بندی نظارت شده مفسران در به کارگیری این روش، ابتدا نواحی کوچکی را در تصویر ماهواره‌ای که از حیث مقادیر بازتابی ارقام آن‌ها حالت یکنواختی داشته باشند، انتخاب می‌کنند. نواحی مزبور به نام نواحی آموزشی یا تعليمی نامیده می‌شوند. تعداد نواحی تعليمی، معمولاً با انواع گونه‌های موجود در هر تصویر ماهواره - ای برابر خواهد بود. هریک از این گونه‌ها، کلاس یا طبقه نامیده می‌شود. در عمل، مقادیر عددی هر طبقه استخراج و به نام آن طبقه ثبت می‌شود. بعد از آن که موجودیت هر یک از طبقات مزبور از طریق بررسی و بازدید از محل به ثبت رسید، مفسران با بهره برداری از برنامه‌های کامپیوتری ویژه، پیکسل - های باقیمانده از تصویر را بر اساس مطابقت آن‌ها با ارقام پیکسل‌های طبقات نظارت شده، طبقه‌بندی می‌کنند (۱۴).

طبقه‌بندی فازی: منطق فازی یا فازی لوژیک برای اولین بار در سال ۱۹۶۰ توسط دکتر لطفی زاده، استاد علوم کامپیوتری دانشگاه برکلی کالیفرنیا مطرح شد. منطق فازی درستی هر چیزی را با یک عدد که مقدار آن بین صفر و یک است

از دقت بالاتری برخوردار بوده است. دقت تولید کننده احتمال یک پیکسل در تصویر طبقه بندي در همان کلاس در روی زمین است و دقت کاربر احتمال یک کلاس مشخص در روی زمین در همان کلاس بر روی تصویر طبقه بندي شده میباشد و برای پنج کلاس تعیین شده در این مطالعه، بیشترین دقت را برای نقشه کاربری اراضی به دست آمده از روش نظارت شده داشته‌اند.

این کار نمونه های آموزشی برای هر کدام از کلاس‌ها به صورت تصادفی از سطح منطقه مورد مطالعه جمع آوری گردید، که تعداد این نقاط در مجموع ۴۰۲ نقطه می باشد که ۲۰۲ نقطه از به عنوان نمونه های تعلیمی و ما بقی آن نمونه های شاهد می باشد که در ارزیابی صحت مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای ارزیابی صحت از روش Accuracy Assessment استفاده شد. در مرحله بعدی مشخصات آماری دقت تولید کننده، دقت استفاده کننده برای هر کدام از کلاس‌ها به شرح جدول (۱) استخراج شد. سپس اقدام به محاسبه دقت کلی طبقه بندي شد (جدول ۳).

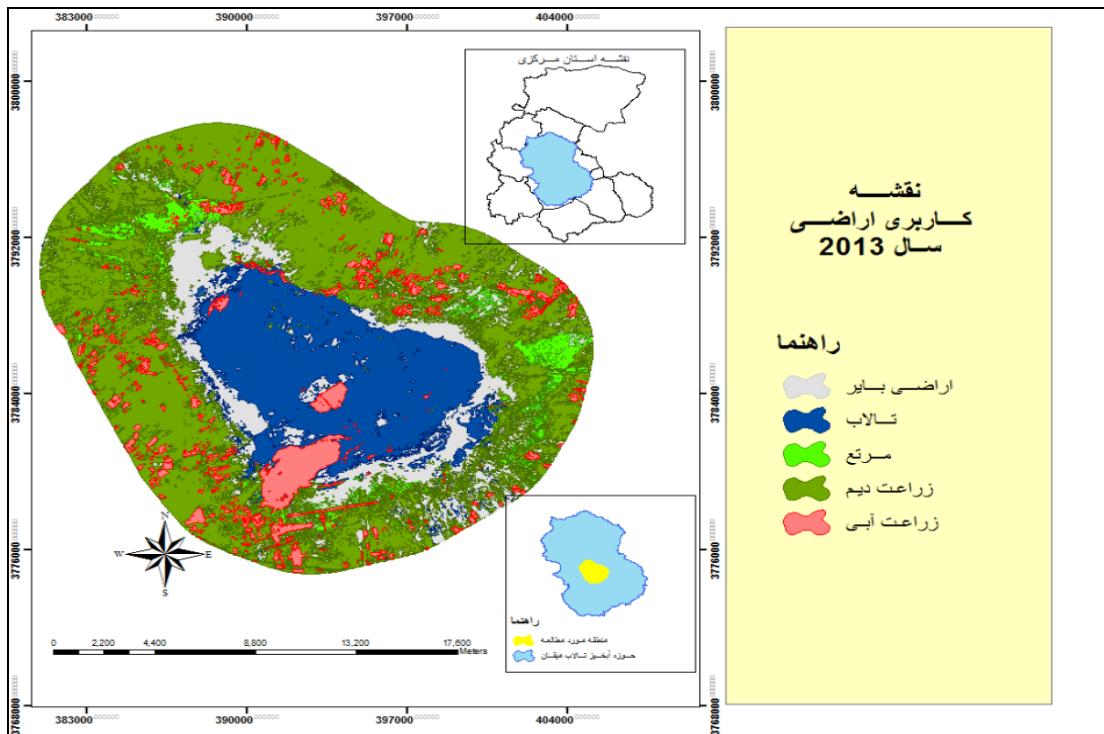
عملیات پس از طبقه بندي: به کلیه عملیات بعد از طبقه بندي اصطلاحاً پس پردازش^۱ گفته می شود در تحقیق حاضر اقدامات انجام شده در مرحله پس پردازش شامل تطبیق با مدل رقومی ارتفاع، انتقال به محیط GIS و تشکیل پایگاه اطلاعات زمینی^۲، کارتوگرافی و ارایه نتایج می باشد.

یافته ها

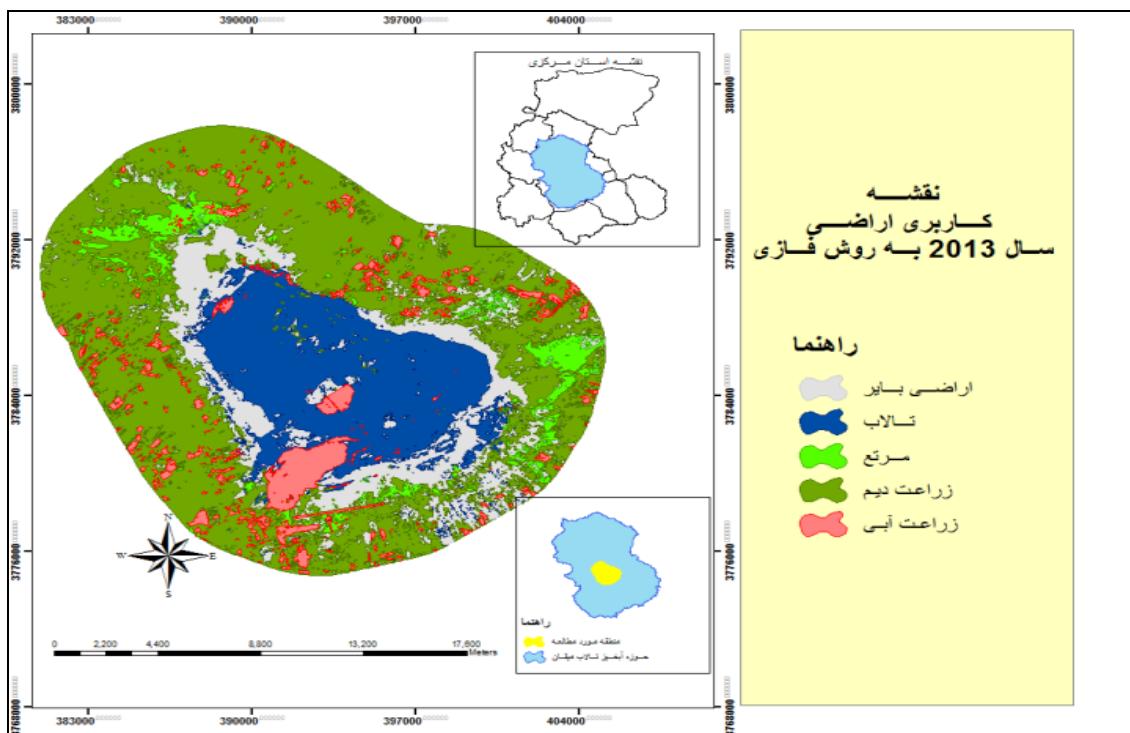
پس از اعمال طبقه بندي نظارت شده و فازی بر روی تصویر OLI نقشه کاربری اراضی تهیه گردید (شکل ۳). سپس دقت طبقه بندي ها مورد ارزیابی قرار گرفت نمونه های آموزشی برای هر کدام از کلاس‌ها به صورت طبقه بندي تصادفی از سطح منطقه مورد مطالعه جمع آوری گردید. پس از پیاده سازی نمونه های آموزشی بر سطح تصویر مشخصات آماری دقت تولید کننده و دقت استفاده کننده برای هر کدام از کلاس‌ها تعیین گردید و در نهایت با استفاده از دقت کلی، دقت نقشه‌های حاصل از طبقه بندي نظارت شده و فازی مشخص شد که نتایج حاصل از آن ها در جدول (۳) ارایه شده است. براساس نتایج بدست آمده می توان بیان کرد نقشه کاربری اراضی حاصل از طبقه بندي نظارت شده با دقت کلی ۸۴/۹۱ نسبت به طبقه بندي فازی با دقت کلی

۱- Post -Processing

۲- Geo database

شکل ۲- نقشه کاربری اراضی سال ۲۰۱۳ تهیه شده به روش نظارت شده، محدوده مورد مطالعه

شکل ۳- نقشه کاربری اراضی سال ۲۰۱۳ تهیه شده به روش فازی، محدوده مورد مطالعه

جدول ۳- صحت نقشه کاربری اراضی طبقه بندی نظارت شده تصویر سال ۲۰۱۳

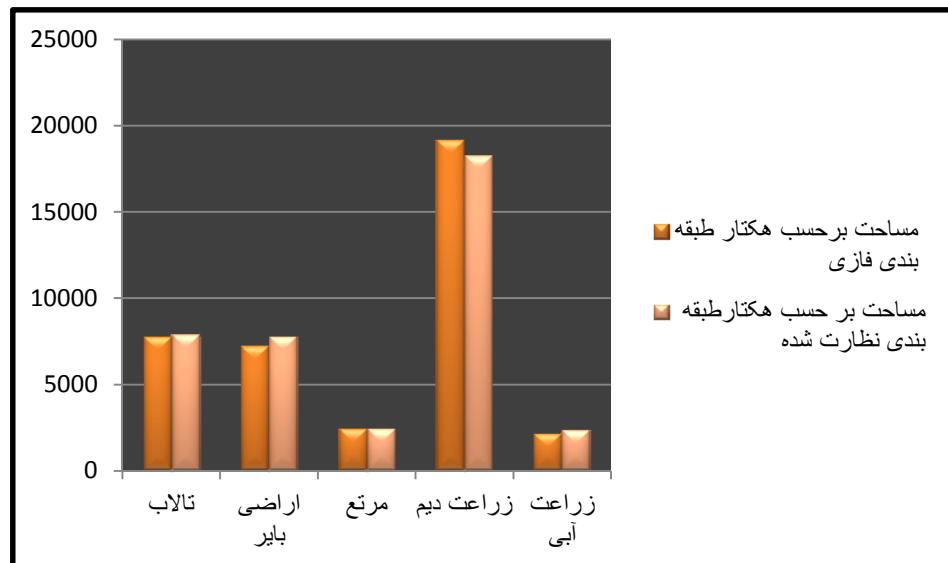
دقت کاربر	دقت نرم فزار	نوع کاربری
۹۰/۰۰	۱۰۰/۰۰	تالاب
۶۵/۰۰	۹۲/۸۶	اراضی بایر
۱۰۰/۰۰	۲۸/۵۷	مرتع
۷۳/۴۲	۹۰/۶۳	زراعت دیم
۹۷/۶۲	۹۴/۲۵	زراعت آبی
صحت کلی ۸۴/۹۱		
ضریب کاپا ۰/۷۸		

جدول ۴- صحت نقشه کاربری اراضی طبقه بندی فازی تصویر سال ۲۰۱۳

دقت کاربر	دقت نرم افزار	نوع کاربری
۷۰/۰۰	۱۰۰/۰۰	تالاب
۹۰/۰۰	۱۰۰/۰۰	اراضی بایر
۷۰/۰۰	۲۵/۰۰	مرتع
۷۳/۰۸	۸۹/۰۶	زراعت دیم
۹۶/۳۹	۹۱/۹۵	زراعت آبی
صحت کلی ۸۳/۴۹		
ضریب کاپا ۰/۷۶		

به هم نزدیک است در حالی که مساحت کلاس زراعت دیم در نقشه حاصل از طبقه بندی نظارت شده از نقشه حاصل از فازی کمتر و در مورد مساحت دو کلاس اراضی بایر و زراعت آبی فراوانی بالعکس می‌باشد که ناشی از تفاوت دقت دو طبقه بندی برای این پنج کلاس می‌باشد.

مساحت هر یک از کلاس‌های نقشه کاربری اراضی بدست آمده از دو طبقه بندی نظارت شده و فازی در نمودار ۱ نشان داده شده است. همان‌طور که در نمودار ۱ مشخص است با توجه به دقت‌های بدست آمده برای دو کلاس تالاب و مرتع در نقشه‌های حاصل از طبقه بندی نظارت شده و فازی مساحت این دو کلاس در هر دو نقشه کاربری اراضی

نمودار ۱- مساحت کلاس های نقشه کاربری اراضی بدست آمده از دو روش طبقه بندی نظارت شده و فازی

جدول ۵- مساحت هر کاربری با استفاده از طبقه بندی فازی و نظارت شده

نوع کاربری	مساحت (هکتار) حاصل از طبقه بندی نظارت شده	مساحت (هکتار) حاصل از طبقه بندی فازی
تالاب	7887/35	7742/33
اراضی بایر	7762/34	7203/78
مرتع	2408/27	2403
زراعت دیم	18256/08	19169/39
زراعت آبی	2331/45	2127/41
مساحت کل	38650/24	38650/24

بحث و نتیجه‌گیری

یک پیکسل فقط به یک رده می‌تواند تعلق داشته باشد، رده مخلوط نمی‌تواند به عنوان نقاط تعليمی یا یک طبقه فرض شود و میزان عضویت ۲ در پیکسل ها مشخص نیست. در حقیقت در روش‌های کلاسیک رده بندی مرزهای مناطق آموزشی به صورت ناگهانی تغییر می‌کند و به صورت تدریجی

در این مطالعه از دو روش طبقه بندی نظارت شده و فازی جهت استخراج نقشه کاربری اراضی از تصویر ماهواره‌ای OLI لندست ۸ استفاده شده است. در رده بندی نظارت شده مرسوم در سنجش از دور، نقاط تعليمی و نتایج رده بندی بر مبنای روش یک پیکسل یک رده هستند، در حقیقت

techniques for improving classification performance. International Journal of Remote Sensing Vol. ۲۸, No. ۵, ۱۰ March ۲۰۰۷, ۸۲۳–۸۷۰.

۴. فیضی زاده، بختیار، عزیزی، حسن، ولیزاده کامران، خلیل. استخراج کاربری های اراضی شهرستان ملکان، لندست ۷ ETM+ با استفاده از تصاویر ماهواره ای، مجله آمایش، ۱۳۸۶ ، شماره ۳

۵. سفیانیان، علیرضا، خداکرمی، لقمان. تهیه نقشه کاربری اراضی با استفاده از روش طبقه بندی فازی، آمایش سرزمین، ۱۳۹۰، دوره ۳، شماره ۴، ۱۱۴-۹۵

۶. یوسفی، صالح، تازه، مهدی، میرزایی، سمیه، مرادی، حمیدرضا، توانگر، شهلا . مقایسه الگوریتم های مختلف طبقه بندی تصاویر ماهواره ای در تهیه نقشه کاربری اراضی (مطالعه موردی: شهرستان نور)، کاربرد سنجش از دور و GIS در علوم منابع طبیعی، ۱۳۹۰، شماره دوم، ۲۵-۱۵

۷. Seto, K. c., Woodcock C.E., Song, C., Huang, X., Lu, J., kaufmann R. K., ۲۰۰۲. Monitoring land-use change in the pearl River Delta using Landsat TM. International Journal of Remote Sensing, ISSN ۰۱۴۳-۱۱۶۱ print/ISSN ۱۳۶۶-۵۹۰ online ©۲۰۰۲ Taylor& Francis Ltd.

۸. Ayana, A.B., Kositsakulchai, E., ۲۰۱۲. Land Use Change Analysis Using Remote Sensing and Markov Modeling in Finch Watershed, Ethiopia, Kasetsart J. (Nat.Sci.) ۴۶:۱۳۵-۱۴۹.

۹. Macleod, R.S; Congalton R.G (۱۹۹۸); A Quantitative Comparison of Change Detection Algorithms for Monitoring Eelgrass from Remotely. Melendez-Pastor, I; Navarro-Pedreno

نیست. این محدودیت های آشکار باعث کاهش ارزش رده بندی سطوح و استخراج اطلاعات ضعیفی می شود و ممکن است اطلاعات با ارزشی از بین بود این مشکل، بیشتر به خاطر مفهوم عضویت در نظریه مجموعه های کلاسیک است که بر اساس آن یک مجموعه مزدھای دارد و هر عضو می تواند به طور کامل عضو این مجموعه باشد یا نباشد (۵). طبقه بندی فازی مزدھای معینی ندارد و هر پیکسل می تواند متعلق به چند کلاس باشد (۱۵). نظریه مجموعه های فازی که به منظور از بین بردن ابهام در داده ها به کار می رود، یک مفهوم جدیدی است که بر اساس آن عضویت جزئی اجازه می دهد که اطلاعات در موقعیت های پیچیده تر مثلاً "پوشش های مخلوط یا شرایط حد واسطه بهتر نمایش داده شده و به کار روند، اگر چه تحلیل تصاویر سنجش از دور با استفاده از مجموعه های فازی دشوار و مشکل است (۵). نتایج تحقیق نشان می دهد که تصاویر ماهواره ای OLI لندست ۸ از قابلیت خوبی برای استخراج کاربری های اراضی برخوردارند. پس از ارزیابی صحت طبقات مختلف کاربری در این تحقیق، نتایج نشان داد که الگوریتم طبقه بندی دارای بدترین نتیجه بود (۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸). همچنین، بر اساس نتایج حاصله، طبقه بندی نظارت شده نسبت به طبقه بندی فازی، از دقت بیشتری برای طبقه بندی و تهیه ی نقشه ی کاربری اراضی برخوردار است. بر این اساس استفاده از آن به منظور تهیه نقشه کاربری اراضی پیشنهاد می گردد.

منابع

1. Schowengerdt, R.A., ۲۰۰۶. Remote Sensing: Models and Methods for Image Processing. Academic Press; USA.
2. علوی پناه، ک.متین فر، ح.ر. سرمدیان، ف، ارزیابی کاربری داده های ماهواره ای از نظر صرفه جویی وقت کنفرانس ملی بهره وری فرهنگستان علوم ایران، ۱۳۸۳
3. Lu, D, and Weng, Q, (۲۰۰۷), A survey of image classification methods and

- تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، ۱۳۷۶، ۳:۱۱، ۳۵۸-۳۲۶
۱۹. شتایی، ش. و عبدالی، ا، تهیه نقشه کاربری اراضی در مناطق کوهستانی زاگرس با استفاده از داده های سنجنده TM (منطقه مورد مطالعه: حوزه سرخاب خرم آباد لرستان). مجله علوم کشاورزی و منابع طبیعی، ۱۳۸۶، ۱:۱۴، ۱۲۹-۱۲۶
۲۰. ساروئی، س.، بررسی امکان طبقه بندی تراکمی جنگل در جنگل های زاگرس به کمک داده های ماهواره ای، درویش صفت، ع. ا.، دانشگاه تهران، گروه جنگلداری، ۱۳۷۸
۲۱. ساعی جمال آباد، م.، آشکار سازی تغییرات مساحت و تراکم جنگل با استفاده از فن آوری سنجش از دور، درویش صفت، ع. ا.، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، گروه سنجش از دور، ۱۳۸۲
۲۲. Scott, G. B. and Mark, R. G. ۲۰۰۱. Classification of Land Cover Types for the Fort Bening Ecoregion Using Enhanced Thematic Mapper Data. Strategic Environmental Research and Development program (SERDP). ERDC/ET TNECMI- ۰۱-۰۱. ۹ pp
۲۳. Shalaby, A. and Tateishi, R. ۲۰۰۷. Remote Sensing and GIS for mapping and monitoring land cover and land use changes in the Northwestern coastalzone of Egypt. Applied Geography ۲۷ (۲۰۰۷), ۲۸-۴۱

۱۰. Yuan, D. and C.Elvidge.(۱۹۹۸).NALC Land Cover Change Detection Pilot Study:Washington D.C Area Experiments.Remote Sensing of Environment, ۶۶:۱۶۶-۱۷۸.
۱۱. Eastman, R. J (۱۹۹۵). Idrisi for windows (version ۲) users Guide, Clark University, NewYork
۱۲. کریستوفر، ا.لگ ، ترجمه فرهت جاه بهروز، دورستجن و سیستم های اطلاعات جغرافیایی، انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، ۱۳۸۱، ۲۷۸
۱۳. علوی پناه، سید کاظم، کاربرد سنجش از دور در علوم زمین، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴
۱۴. علیزاده ربیعی، حسن، سنجش از دور(اصول و کاربرد)، انتشارات سمت، ۱۳۸۹
۱۵. Jensen, J.R. ۱۹۹۶. Introductory Digital Image Processing: A Remote Sensin Perspective. ۲d ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall
۱۶. ERDAS, (۲۰۰۸), Erdas Field. Guide, Volume Tow, pp. ۱۴۴-۱۴۵
۱۷. علی خواه اصل، مرضیه، فروتن، الهام، استفاده از روش طبقه بندی فازی برای تهیه نقشه کاربری اراضی (مطالعه موردی: زیر حوزه آبخیز حبله رود)، فصلنامه انسان و محیط زیست، بهار ۱۳۹۲، شماره بیست و چهارم
۱۸. میر آخرلو، خ، تهیه نقشه کاربری پوشش اراضی در محدوده جنگل های شمال کشور با استفاده از ماهواره های داده Landsat ETM + ، فصلنامه پژوهشی

Preparing Mighan wetland Land-use mapping in ۲۰۱۳: Using supervised and fuzzy classification methods

Zahra Alibakhshi*

zahralibakhshi@gmail.com

Marziyeh Alikhah Asl†

Mohammad Rezavani†

Abstract:

Introduction: Revealing changes is one the most fundamental needs in the management and assessment of natural resources. With regard to remote sensing images, it is then possible to prepare land-use change maps, which are the result of the change detection processes. It should be noted that different methods have been presented to detect changes and developments of land-uses. The purpose of this study is prepared Mighan wetland –land use mapping in ۲۰۱۳ and Comparison of supervised and fuzzy classification methods.

Material and Methods: In this study, Mighan Wetland changes as well as its land-use and land-cover improvements were obtained through using OLI Landsat satellite images in ۲۰۱۳. Then, the images were geometrically and radiometrically corrected using appropriate algorithms. Subsequently, training samples were classified in five land-use classes based on fuzzy and supervised classification methods.

Results and Discussion: After applying fuzzy classification and land use map was prepared on the Satellite image OLI .The classification accuracy was evaluated were to do a statistical profile accuracy and precision manufacturer for each of the classes was determined using Finally, the overall accuracy, the accuracy of the maps fuzzy and supervised classification was determined.Evaluating the accuracy of these two methods through determining the overall accuracy the results revealed that supervised method with an overall accuracy of ۸۴,۹۱ and kappa value of +,۷۸۶۱ is more accurate than the fuzzy method with an overall accuracy of ۸۲,۴۹ and kappa value of +,۷۶۶۷.

Key words: Land-use, fuzzy and supervised methods, Mighan Wetland.

* - M.S. Student of Evaluation and Feasibility Study of Land, Payame Noor University, Tehran, Iran.
(Corresponding Author)

† -Assistant Professor, Department of Natural Resources and Environment, Payame Noor University, Tehran, Iran.

